

**ЗВ'ЯЗОК ФАКТОРУ НЕКРОЗУ ПУХЛИН- α ТА
ІНСУЛІНОРЕЗИСТЕНТНОСТІ У ХВОРИХ
НА АРТЕРІАЛЬНУ ГІПЕРТЕНЗІЮ З ОЖИРІННЯМ**

Гопцій О.В., Зелена І.І., Степанова О.В.

Харківський національний медичний університет, Україна

Мета. Вивчення активності ФНП- α залежно від наявності інсулінорезистентності (ІР) у хворих на артеріальну гіпертензію (АГ) з ожирінням.

Матеріали і методи. Обстежено 123 хворих на АГ, середній вік ($53,87 \pm 0,92$) років. Рівень ФНП- α та інсуліну визначали імуноферментним методом з подальшим обчисленням індексу інсулінорезистентності (індекс НОМА) за формулою: $\text{індекс НОМА} = \text{глюкоза крові натще (ммоль/л)} \times \text{інсулін крові натще (МОД)} / 22,5$. Усі хворі були розділені на дві групи: до складу 1-ої групи увійшли 80 осіб без ІР (індекс НОМА $< 2,77$ ум. од.), в 2-гу групу увійшли 43 особи з наявністю ІР (індекс НОМА $> 2,77$ ум. од.).

Результати дослідження та їх обговорення. Встановлено, що рівень артеріального тиску (АТ) у хворих з ІР (САТ – ($182,44 \pm 2,50$) мм рт. ст. і ДАТ – ($104,21 \pm 1,17$) мм рт. ст.), ІМТ ($36,51 \pm 0,74$ кг/м²), вміст ФНП- α ($10,38 \pm 0,66$ пг/мл), індекс НОМА ($7,22 \pm 0,68$ ум. од.) достовірно перевищував аналогічні показники у групі хворих без ІР (САТ – ($167,75 \pm 1,66$) мм рт. ст. і ДАТ ($100,01 \pm 0,87$) мм рт. ст.), ІМТ ($29,97 \pm 0,56$ кг/м²), ФНП- α ($5,95 \pm 0,29$ пг/мл), індекс НОМА ($1,47 \pm 0,06$ ум. од.), $p < 0,05$.

При вивченні взаємозв'язків встановлено позитивну кореляцію в групі без ІР між вмістом ФНП- α та рівнем інсуліну ($R = 0,29$; $p = 0,008$) та індексом НОМА ($R = 0,28$; $p = 0,009$), в групі з ІР цей зв'язок був більш щільним: між ФНП- α та рівнем інсуліну ($R = 0,42$; $p = 0,004$) та індексом НОМА ($R = 0,41$; $p = 0,005$).

Висновок. У хворих на АГ з наявністю ІР встановлено більш виражене підвищення артеріального тиску, рівня ФНП- α та більш щільний кореляційний зв'язок між рівнем ФНП- α та індексом НОМА у порівнянні з пацієнтами без ІР.